

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

dinsdag
13-11-2001
10:15 uur

mardi
13-11-2001
10:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen:</i>	<i>Commandes:</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel.: 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél.: 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax: 02/549 82 74</i>	<i>Fax: 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail: alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail: aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

- Vraag van de heer Guido Tastenhoye aan de minister van Justitie over "de sterk toegenomen jeugdcriminaliteit in Antwerpen" (nr. 5644) 1
Sprekers: **Guido Tastenhoye, Marc Verwilghen**, minister van Justitie
- Vraag van de heer Peter Vanvelthoven aan de minister van Justitie over "de auteursrechtelijke bescherming van legale graffiti kunstwerken" (nr. 5629) 3
Sprekers: **Peter Vanvelthoven, Marc Verwilghen**, minister van Justitie
- Vraag van de heer Guido Tastenhoye aan de minister van Justitie over "de vrijlating door de Turnhoutse onderzoeksrechter van drie op heterdaad betrapte Joegoslavische inbrekers" (nr. 5645) 4
Sprekers: **Guido Tastenhoye, Marc Verwilghen**, minister van Justitie
- Vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "het eenzijdig verzoekschrift in kort geding en de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank" (nr. 5678) 7
Sprekers: **Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, minister van Justitie
- Vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "het gerechtelijk onderzoek inzake Sabena" (nr. 5679) 9
Sprekers: **Tony Van Parys, Marc Verwilghen**, minister van Justitie
- Vraag van mevrouw Jacqueline Herzet aan de minister van Justitie over "het aandeel van de gemeenten in de begroting van de protestantse evangelische kerken" (nr. 5683) 11
Sprekers: **Jacqueline Herzet, Marc Verwilghen**, minister van Justitie
- Vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "de gezondheidsproblemen bij Antwerpse cipiers" (nr. 5689) 15
Sprekers: **Bart Laeremans, Marc Verwilghen**, minister van Justitie
- Vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "het dispuut tussen de federale en de Vlaamse regering inzake het intrekken van het rijbewijs" (nr. 5690) 17
Sprekers: **Bart Laeremans, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

SOMMAIRE

- Question de M. Guido Tastenhoye au ministre de la Justice sur "l'augmentation considérable de la criminalité chez les jeunes à Anvers" (n° 5644) 1
Orateurs: **Guido Tastenhoye, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice
- Question de M. Peter Vanvelthoven au ministre de la Justice sur "la protection des graffiti artistiques légaux dans le cadre des droits d'auteur" (n° 5629) 3
Orateurs: **Peter Vanvelthoven, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice
- Question de M. Guido Tastenhoye au ministre de la Justice sur "la remise en liberté par le juge d'instruction de Turnhout de trois cambrioleurs yougoslaves pris en flagrant délit" (n° 5645) 4
Orateurs: **Guido Tastenhoye, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice
- Question de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "la requête unilatérale en référé et la compétence du tribunal du travail" (n° 5678) 7
Orateurs: **Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice
- Question de M. Tony Van Parys au ministre des Finances sur "l'enquête judiciaire concernant la Sabena" (n° 5679) 10
Orateurs: **Tony Van Parys, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice
- Question de Mme Jacqueline Herzet au ministre de la Justice sur "la participation communale dans le budget des églises protestantes de culte évangélique" (n° 5683) 11
Orateurs: **Jacqueline Herzet, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice
- Question de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "les problèmes de santé auxquels sont exposés les gardiens de prison à Anvers" (n° 5689) 15
Orateurs: **Bart Laeremans, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice
- Question de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "le différend qui oppose le gouvernement fédéral et le gouvernement flamand en ce qui concerne le retrait du permis de conduire" (n° 5690) 17
Orateurs: **Bart Laeremans, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

van

du

DINSDAG 13 NOVEMBER 2001

MARDI 13 NOVEMBRE 2001

10:15 uur

10:15 heures

De vergadering wordt geopend om 11.55 uur door de heer Fred Erdman, voorzitter.
La séance est ouverte à 11.55 heures par M. Fred Erdman, président.

01 Vraag van de heer Guido Tastenhoye aan de minister van Justitie over "de sterk toegenomen jeugdcriminaliteit in Antwerpen" (nr. 5644)

01 Question de M. Guido Tastenhoye au ministre de la Justice sur "l'augmentation considérable de la criminalité chez les jeunes à Anvers" (n° 5644)

01.01 Guido Tastenhoye (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wij maken ons grote zorgen over de sterk toegenomen jeugdcriminaliteit in Antwerpen. Dit fenomeen zal trouwens ook blijken wanneer binnenkort nieuwe criminaliteitscijfers worden bekendgemaakt. Het is echter niet enkel mijn partij die zich daarover grote zorgen maakt, maar ook de parketmagistraten in Antwerpen, die zich met die materie bezighouden. Ik zou in dat verband graag een getuigenis willen aanhalen van mevrouw Caluwé van het parket van de Antwerpse jeugdrechtbank, die onlangs verklaarde en ik citeer "In januari werk ik hier zes jaar. Sindsdien heb ik de problematiek alleen maar zien toenemen. Ook de aard van de feiten nemen steeds toe. Die evolutie stijgt zo snel dat we meer en meer door de vingers moeten zien. Zes jaar geleden was een diefstal met geweld iets dat we af en toe tegenkwamen, waar tijdens de middag dan druk over werd gepraat. Nu kijken we er niet meer van op."

Mijnheer de minister, dit is een verontrustende evolutie. In dit verband zal dit thema zeker ter sprake komen wanneer het rapport Van San zal worden besproken. Daaruit blijkt overduidelijk dat het fenomeen van jeugdcriminaliteit in zeer sterke mate te maken heeft met etnische afkomst. In het geval van Antwerpen zal duidelijk blijken dat twee etnische groepen heel sterk naar voren komen, met name de Marokkaanse gemeenschap en de Oost-Europeaanen.

Mijnheer de minister, de situatie is momenteel zo sterk uit de hand aan het lopen dat het parket van de Antwerpse jeugdrechtbank die stijging niet meer de baas kan. Gedwongen door deze toestand hebben zij er niets beters op kunnen vinden dan wat 'kurieren am Symptom', wat het systeem van the first offender genoemd wordt. Dat zijn diegenen die voor het eerst in aanraking komen met het gerecht. Daarover zegt mevrouw Caluwé waarbij ik opnieuw citeer "Bij die doelgroep kunnen we nog iets bereiken, de anderen beseffen maar al te goed dat we te weinig middelen hebben om hen iets te maken."

01.01 Guido Tastenhoye (VLAAMS BLOK): Madame Nicole Caluwé, du parquet du tribunal de la jeunesse d'Anvers, atteste de l'augmentation importante du nombre de mineurs anversoises qui commettent des actes criminels, lesquels sont à la fois plus nombreux et plus graves. Les jeunes se rendent surtout coupables de *steaming* ou racket en groupe, de cambriolages de voitures et de viols collectifs. Eu égard à la hausse de la criminalité, le parquet du tribunal de la jeunesse d'Anvers concentre actuellement ses efforts sur les jeunes qui sont confrontés pour la première fois à la justice, parce que des démarches auprès de ce groupe cible ont encore une chance d'aboutir.

Quelles initiatives le ministre a-t-il prises pour remédier au manque cruel de magistrats et de personnel d'accompagnement auprès du tribunal de la jeunesse d'Anvers?

Est-ce en partie par impuissance que le ministre soutient l'approche des *first offenders*? Quelles démarches a-t-il entreprises pour

Mijnheer de minister dat is toch wel een schreeuw van machteloosheid vanwege de Antwerpse jeugdrechtbank. Ik zou u daarover toch een paar vragen willen stellen. Wat hebt u ondernomen om aan deze schrijnende toestand van een tekort aan magistraten en begeleidend personeel bij de Antwerpse jeugdrechtbank te verhelpen? Steunt u dat systeem van first offenders, dat zoals ik zei, voor een stuk uit machteloosheid is ingevoerd omdat we de situatie niet meer de baas kunnen?

Mijnheer de minister, tevens rijst een enorm probleem in verband met de gevangenisplaatsen voor jeugdige delinquenten. Wat hebt u ondernomen om aan dat grote plaatstekort te verhelpen?

01.02 De voorzitter: Mag ik u verzoeken, uit fairplay tegenover al diegenen die vragen hebben gesteld en rekening houdend met de duur van de toelichting en het feit dat ik toch op een redelijk uur zou willen eindigen, binnen de tijdslimiet te blijven die reglementair voorzien is voor het stellen van vragen?

01.03 Guido Tastenhoye (VLAAMS BLOK): Ik was aan het afronden, mijnheer de voorzitter. Vanaf 1 januari 2002 kunnen minderjarigen niet meer opgesloten worden in een normale gevangenis. Ik weet dat minister Vogels, bevoegd voor gemeenschapsaangelegenheden in deze materie, heeft aangekondigd dat er 10 bijkomende plaatsen in Mol zouden worden gecreëerd. Gezien de enorme omvang van de stijging van de jeugdcriminaliteit, lijkt ons dit absoluut onvoldoende te zijn, mijnheer de minister. Ik zou van u dan ook graag vernemen welke maatregelen u hebt genomen om het fenomeen opnieuw de baas te worden.

01.04 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Tastenhoye, ik zal daar vrij kort op antwoorden. Ten eerste, u gaat ervan uit dat er onvoldoende jeugdrechters zijn. U zou eigenlijk moeten weten dat er vóór 1999 en dit gedurende tientallen jaren, slechts 4 jeugdrechters aangesteld waren in Antwerpen. Op 1 september 1999 is er dan een jeugdrechter bijgekomen en in september 2001 heb ik een beschikking ontvangen van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg van Antwerpen voor een zesde jeugdrechter. Dat betekent dus dat op vrij korte termijn van 4 naar 6 jeugdrechters werd overgegaan. Het aantal jeugdrechters wordt trouwens bepaald door het verzoek op het kader dat de voorzitter indient. Na het advies van de Inspectie van Financiën en nadat de interne reglementering van de rechtbank is aangepast, moeten dan de nodige maatregelen worden getroffen. Dit wat het eerste aspect van de zaak betrof. Ik denk dus niet dat het probleem hier te zoeken is.

Men kan het ook hebben over het tekort aan personeel. Wat de griffie betreft is natuurlijk de hoofdgriffier verantwoordelijk voor de herindeling van het personeel. Hij bepaalt ook wie van het administratief personeel naar de griffie van de jeugdrechtbank kan worden overgeplaatst. Het is evenwel zo dat de Antwerpse rechtbank van eerste aanleg reeds geruime tijd kampt met een onderbezetting van het kader. Wij hebben dus een inspanning moeten doen om aan deze problemen tegemoet te komen, in de vorm van een formele selectietest, die in het bijzonder wordt toegepast in Antwerpen om aan het probleem van het personeelstekort te kunnen voldoen.

pallier le manque de conseillers et de places pour les jeunes dans des institutions fermées? Où faudra-t-il placer les mineurs criminels qui ne pourront plus être incarcérés au-delà du 1er janvier? Quelle réponse est-elle globalement apportée au phénomène de la forte croissance de la criminalité chez les jeunes?

01.04 Marc Verwilghen, ministre: Après des dizaines d'années, un cinquième juge de la jeunesse est venu compléter les effectifs du tribunal de première instance d'Anvers. Il ressort d'une décision qui m'a été communiquée au début du mois de septembre 2001 qu'un sixième juge a été désigné. L'inspection des Finances sera consultée pour vérifier si ce sixième juge de la jeunesse pourra bien être payé. La désignation des juges de la jeunesse doit se faire dans le cadre des magistrats du tribunal de première instance d'Anvers.

Les primo-délinquants et les récidivistes méritent la même attention mais requièrent la plupart du temps une approche différente.

Au total, la Flandre compte 70 - bientôt 80 - places pour des jeunes en institutions fermées. Par ailleurs, il ne faut pas

Op het vlak van het aantal jeugdrechters kunnen we dus stellen dat we erop vooruit zijn gegaan, vermits we in een periode van twee jaar van 4 naar 6 entiteiten gegaan zijn.

Ten tweede, er mag volgens mij ook geen onderscheid worden gemaakt tussen de eenmalige en de andere overtreiders. Zij verdienen dezelfde aanpak, evenwel met een klein nuanceverschil, een verschil dat zich uit in het feit of de overtreder al dan niet eerder met het gerecht in aanraking geweest is. In Vlaanderen zijn er in totaal 70 en weldra 80 plaatsen in gesloten instellingen en geen 30 plaatsen, zoals u zomaar voorhoudt. Bovendien moet nu na drie maanden niet systematisch plaats worden gemaakt voor nieuwe gevallen.

Ik heb hier al, tot vervelens toe, gezegd dat het een bevoegdheid is van de gemeenschappen. Er is de wet van 8 augustus 1980 en de wet van 8 augustus 1988 die deze bevoegdheden hebben toegewezen aan de gemeenschappen. Zolang er geen wetswijziging aan te pas komt heb ik ook geen enkele reden om te twijfelen dat mijn collega's, die binnen de gemeenschappen daarvoor bevoegd zijn, beslissingen zullen nemen en deze ook op zich zullen nemen omdat hun verantwoordelijkheid daarvoor door de wetgever aan hen is toegewezen.

Ten derde, u gaat uit van de premisse, die reeds jaren geen enkele wetenschappelijke en statistisch behoorlijk onderbouwde basis heeft. Ik kan u echter wel zeggen dat het voorontwerp van wet via verschillende invalshoeken door verschillende antwoorden - ik leg de nadruk op het meervoud - tegemoet komt aan het delinquent gedrag van minderjarigen. Zo kunnen we op een genuanceerde manier het fenomeen van de jeugddelinquentie aanpakken, met respect voor de rechtswaARBorgen van de minderjarige, de rechten van het slachtoffer en de beveiliging van de maatschappij.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van de heer Peter Vanvelthoven aan de minister van Justitie over "de auteursrechtelijke bescherming van legale graffiti kunstwerken" (nr. 5629)

02 Question de M. Peter Vanvelthoven au ministre de la Justice sur "la protection des graffiti artistiques légaux dans le cadre des droits d'auteur" (n° 5629)

02.01 Peter Vanvelthoven (SP.A): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, graffiti wordt steeds meer erkend als kunstvorm.

Werk van graffitikunstenaars vindt ook steeds vaker zijn plaats in bekende musea. Het Metropolitan Museum of Fine Arts, het Groninger Museum, het Smithsonian Institute en de Collectie Ludwig hebben werken van graffitikunstenaars opgenomen. Ook in het straatbeeld duikt graffiti steeds meer legaal op. Niettemin verdwijnen die kunstwerken dikwijls zonder dat aan bewaring wordt gedacht.

In 1994 besliste België om de conventie van Madrid in een nieuwe wet op de auteursrechten te vertalen. Die wetgeving werd aangepast aan de moderne tijden. Het is echter onduidelijk of die wetgeving ook op graffitikunstwerken van toepassing is. Daarom heb ik de volgende eenvoudige vraag voor u.

systematiquement faire de la place pour un autre cas au bout de trois mois. Le ministre n'est pas compétent pour l'exécution des jugements des tribunaux de la jeunesse. Quiconque a suivi l'évolution de la répartition des compétences dans les années 80 sait que les Communautés sont compétentes en la matière. Je ne doute pas du dévouement de mon collègue flamand qui ne manquera pas de tenir son engagement. Cependant, la question de la responsabilité de la Communauté flamande doit être posée au Parlement flamand.

L'avant-projet de loi proposant des réponses à la délinquance juvénile tient largement compte de tous les aspects de la question pour faire face au phénomène de manière nuancée, dans le respect des droits du mineur, de la victime et de la société.

02.01 Peter Vanvelthoven (SP.A): De plus en plus, les graffitis sont reconnus comme une forme d'art. L'œuvre des artistes du graffiti fait désormais partie des collections de musées renommés comme le Metropolitan Museum of Fine Arts à New York ou encore la collection Ludwig en Allemagne.

Dans les rues également, les formes légales de graffitis sont de plus en plus fréquentes. Ces œuvres d'art disparaissent néanmoins souvent sans que l'on

Meent u dat legale graffitikunstwerken vallen onder de bescherming van de wet op het auteursrecht van 30 juni 1994?

songe à les conserver. En 1994, la Belgique a décidé de traduire la convention de Madrid dans une nouvelle loi pour pouvoir adapter la législation sur les droits d'auteur aux temps modernes. La législation s'applique à toutes les créations de l'art plastique et visuel. Les graffiti artistiques légaux sont-ils ou non protégés par la loi sur les droits d'auteur du 30 juin 1994?

02.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Vanvelthoven, vorige week werd mij in de Senaat een gelijkaardige vraag gesteld. Ik zal hetzelfde antwoord geven. De wet van 30 juni 1994 heeft een aantal Europese richtlijnen omgezet in Belgisch recht. Graffiti wordt daarin als kunstvorm erkend. Het gaat dan wel om graffiti die voldoen aan de essentiële voorwaarden die auteursrechtelijk voorhanden moeten zijn om van een kunstwerk te kunnen spreken. Illegale graffiti die op openbare gebouwen of langs openbare wegen worden aangebracht vallen daarbuiten.

02.02 **Marc Verwilghen**, ministre: La loi du 30 juin 1994 relative aux droits d'auteur a transposé trois directives européennes. Les graffitis ont été reconnus comme une forme d'art à condition de ne pas être attentatoires aux règles d'ordre public. Une oeuvre protégée par les droits d'auteur doit satisfaire à une condition formelle et doit en outre être originale. Selon la jurisprudence, c'est le cas dès lors que l'oeuvre est l'expression d'une démarche intellectuelle de son auteur. Il n'appartient pas au ministre de la Justice d'interpréter les graffitis en se fondant sur la législation en vigueur.

Ik geef u de twee voorwaarden waaraan legale graffiti moeten voldoen. Een eerste voorwaarde heeft betrekking op de vorm, met name op de uitvoering en niet op het idee op zich. Een tweede voorwaarde is dat het werk origineel moet zijn. De rechtspraak interpreteert dit erg ruim. Het komt mij als minister van Justitie niet toe de rechtspraak daarover te beoordelen. Als aan die twee basisvoorwaarden voldaan is, dan kan voor legale graffiti bescherming worden overwogen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 **Vraag van de heer Guido Tastenhoye aan de minister van Justitie over "de vrijlating door de Turnhoutse onderzoeksrechter van drie op heterdaad betrapte Joegoslavische inbrekers" (nr. 5645)**

03 **Question de M. Guido Tastenhoye au ministre de la Justice sur "la remise en liberté par le juge d'instruction de Turnhout de trois cambrioleurs yougoslaves pris en flagrant délit" (n° 5645)**

03.01 **Guido Tastenhoye** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik ben getroffen door een bericht in de media dat de burgemeester van Beveren u een brief zou hebben gestuurd in verband met drie inbrekers van Joegoslavische afkomst die op heterdaad werden betrap. Zij zouden in het bezit zijn geweest van een gestolen Mercedes en voorwerpen die afkomstig waren van pas gepleegde inbraken in Westerlo en Vorselaar.

03.01 **Guido Tastenhoye** (VLAAMS BLOK): Le bourgmestre de Beveren a fait part au ministre de la Justice de son mécontentement à la suite de la libération de trois cambrioleurs arrêtés le vendredi 2 novembre par la police de Beveren. Ces trois hommes étaient en possession d'un véhicule Mercedes de grande valeur et d'autres objets dérobés à Westerlo et Vorselaar.

Een inwoner van Verrebroek heeft het trio opgemerkt toen ze op het punt stonden een inbraak te plegen. Hij heeft een waarschuwingsschot gelost en de politiediensten verwittigd. Door een gecoördineerde actie van de politiediensten van Stekene en Beveren konden de drie inbrekers worden geklist. In hun voertuig werd inbrekersmateriaal aangetroffen en ook voorwerpen afkomstig van inbraken.

Les cambrioleurs étaient sur le point de commettre un vol lorsqu'ils ont été mis en fuite par le tir d'avertissement d'un habitant de

Mijnheer de minister, de onderzoeksrechter van Turnhout heeft beslist

om die op heterdaad betrapte inbrekers meteen vrij te laten. Men kan de beste politiehervorming in heel de wereld doorvoeren maar als de parketten en het gerecht afhaken en hun job niet doen, dan dient heel die hervorming tot niets. Bovendien, welk signaal wordt hier gegeven aan de bevolking? Welk signaal wordt er gegeven aan de misdadigers als men op heterdaad wordt betrap en enkele uren later opnieuw op vrije voeten wordt gesteld zodat men opnieuw in de criminaliteit kan hervallen? Niets belet hen immers om ondertussen opnieuw inbraken te plegen.

Het is echt een totaal verkeerd signaal en niet het minst naar de politiediensten die hierdoor totaal gedemotiveerd raken. Politiediensten hebben de opdracht om de gemeenschap te beschermen en zij proberen dit te doen met gevaar voor hun eigen leven. Als zij vervolgens moeten vaststellen dat enkele uren later dergelijke criminelen op vrije voeten worden gesteld dan is dit totaal demotiverend voor ons politiekorps.

Mijnheer de minister, u heeft over deze zaak een brief gekregen van de burgemeester van Beveren. In felle bewoordingen heeft de burgemeester bij u zijn beklag gedaan. Ik zou u dan ook willen vragen of mijn relaas van de feiten klopt. Waarom werden de verdachten door de Turnhoutse onderzoeksrechter zo snel op vrije voeten gesteld? Hoever staat het gerechtelijk onderzoek op dit ogenblik? Waar verblijven de verdachten nu? Zij kunnen niet alleen opnieuw criminele feiten plegen maar zij zouden zich ook kunnen onttrekken aan de verdere rechtsgang aangezien ze op vrij voeten zijn gesteld. Heeft u reeds een onderzoek ingesteld naar de motieven die een onderzoeksrechter ertoe bewegen om dergelijke daden van laksheid te stellen? Heeft u al maatregelen genomen opdat onderzoeksrechters het politiewerk niet teniet kunnen doen waardoor zij zorgen voor een totaal verkeerd signaal?

03.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Tastenhoye, wij hebben te doen met een onderzoeksrechter, met andere woorden een onafhankelijk rechter en ik kan niet bekritisseren welke houding hij aanneemt in een individueel geval. U baseert zich evenwel op totaal verkeerde informatie die door ik weet niet wie de wereld is ingestuurd. Ik zal proberen u de juiste feiten uiteen te zetten.

Ten eerste, de feiten vonden plaats op 2 november 2001 om 19.30 uur. Drie verdachten werden beroofd van hun vrijheid in Verrebroek, gerechtelijk arrondissement Dendermonde, na verdacht gedrag. Op zaterdag 3 november omstreeks 8.30 uur werd de substituut te Turnhout op de hoogte gebracht van het feit dat de drie gearresteerden mogelijk betrokken zouden zijn bij de feiten van Westerloo en Vorselaar. Toen werd gevraagd of het parket van Turnhout het onderzoek zou overnemen, gelet op die feiten. De drie verdachten werden twee keer ondervraagd, een keer zonder en een keer met tolk. Beide verhoren hebben zich toen beperkt tot de omstandigheden van de betrapting in Verrebroek. De verdachten zijn tot aan hun voorleiding voor de onderzoeksrechter op zaterdag om 15 uur door de politiediensten niet verhoord over de feiten van Westerloo en Vorselaar. Het klopt dat twee van de drie verdachten bij hun arrestatie een gsm-toestel in hun bezit hadden, afkomstig van diefstal met braak zonder geweld of bedreiging in het arrondissement Turnhout. Een van hen was in het bezit van een gsm merk Nokia,

Verrebroek. Ils ont été interceptés, à l'issue d'une opération de la police de Stekene et de Beveren. Les empreintes laissées par leurs chaussures ont permis d'établir qu'ils étaient effectivement les auteurs des cambriolages. Le juge d'instruction a toutefois décidé de remettre en liberté ces suspects d'origine yougoslave sans domicile fixe.

Pour le bourgmestre de Beveren, M. François De Smet, il s'agit-là d'un signal erroné!. Le porte-parole du ministre s'est refusé à commenter ce cas particulier.

La relation des faits correspond-elle à la réalité? Pourquoi le juge d'instruction de Turnhout a-t-il relâché les suspects? Où en est l'enquête judiciaire? Où se trouvent les suspects? Le ministre compte-t-il ouvrir une enquête sur les raisons qui ont poussé le juge d'instruction de Turnhout à agir de la sorte? D'une manière générale, le ministre a-t-il pris les mesures nécessaires pour éviter à l'avenir un tel comportement inconsidéré de la part de magistrats des parquets?

03.02 **Marc Verwilghen**, ministre: Le 2 novembre 2001 à 19.30 heures, il a été procédé à Verrebroek à l'arrestation de trois suspects susceptibles d'être impliqués dans les faits survenus à Westerloo et à Vorselaar. Les suspects ont été entendus à deux reprises, dont une fois sans l'intervention d'un interprète et sans qu'il soit fait référence aux faits survenus à Westerloo et à Vorselaar. Deux suspects étaient en possession de GSM volés à Westerloo et à Vorselaar.

En réponse aux questions qui m'ont été posées, je fais observer à M. Tastenhoye que sa relation des faits n'est pas correcte sur les points suivants: les trois suspects n'étaient pas en possession d'une Mercedes volée de grande valeur. Ils se déplaçaient dans une Mazda

gestolen in Westerlo op 10 september 2000. De ander had eveneens een gsm Nokia, van een ander type, gestolen in Vorselaar in de nacht van 8 op 9 mei 2001. Ik kom nu bij uw specifieke vragen.

Ten eerste, de drie verdachten waren niet in het bezit van een peperdure, gestolen Mercedes zoals aangehaald in het artikel. Zij verplaatsten zich daarentegen met een rode personenwagen Mazda met Nederlands kenteken. Tot op heden wijst geen enkel element erop dat dit een gestolen voertuig zou zijn.

Ten tweede, de voetafdrukken die werden teruggevonden op de plaats van de verdachte handelingen in Verrebroek, zijn de enige waarover het gaat. Het gaat dus niet over voetsporen die werden aangetroffen in Westerlo en Vorselaar, want daar zijn er helemaal geen aangetroffen. Op dit punt is het feitenrelaas andermaal onjuist.

Ten derde, ik heb u al gezegd dat die personen in het bezit zijn van gsm-toestellen die werden gestolen. Ik heb u trouwens de data daarvan meegedeeld. Na ondervraging door de onderzoeksrechter is gebleken dat een van deze personen ten tijde van de feiten van Vorselaar waarvoor hij zagezegd in aanmerking kwam, zelf in de gevangenis verbleef. Hij is daar opgesloten geweest van 30 september 2000 tot 18 september 2001. De referteperiode toont aan dat de man op dat eigenste ogenblik in de gevangenis zat en dus onmogelijk de diefstal kan uitgevoerd hebben. De andere persoon heeft verklaard dat hij het gsm-toestel heeft aangekocht. Hij heeft trouwens ook gezegd van wie. Daaruit bleek dat het wel afkomstig was van diefstal met braak, maar dat de man geen andere feiten dan heling kan hebben gepleegd dienaangaande. De onderzoeksrechter heeft deze persoon na verhoor in vrijheid gesteld.

Ten slotte wordt het gerechtelijk onderzoek dat overigens een geheim karakter heeft, door de onderzoeksrechter voortgezet. Wel is een van de drie personen maandag laatstleden gerepatriëerd met bestemming Zagreb, krachtens een bevel om het grondgebied te verlaten met beslissing tot terugleiding naar de grens, uitgaande van het ministerie van Binnenlandse Zaken en van de dienst Vreemdelingenzaken. Ik denk dus dat, gelet op het voorgaande, er geen sprake is van enig falen van het gerechtelijk optreden.

Men moet natuurlijk opletten voor contaminaties die gemakkelijk worden gemaakt om wat in het ene geval is gebeurd, over te zetten naar het andere geval, met alle verkeerde informatie die daaruit kan voortvloeien. Ook dit is niet van aard om bij te dragen tot een verduidelijking. In een opzicht ben ik het wel met u eens. Indien er feiten worden gepleegd en politiediensten inspanningen doen, dan moeten die de nodige gevolgen kunnen krijgen.

Ik herhaal nogmaals dat een onderzoeksrechter in een rechtszaak een onafhankelijk magistraat is. Er zijn geëigende middelen om zich te voorzien tegen de beslissingen die hij neemt. Een minister van Justitie staat daar hoe dan ook buiten. Ik kan richtlijnen sturen naar de parketmagistraten zoveel ik wil maar ik kan dat niet doen naar onderzoeksrechters.

03.03 Guido Tastenhoye (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, dit is voer voor een ander debat maar ik wil toch heel kort opmerken dat er rechtsstaten zijn die heel anders georganiseerd zijn.

qui n'était vraisemblablement pas volée. Les empreintes de pas ont été relevées à Verrebroek. Aucune empreinte de pas n'a été relevée à Westerloo ou à Vorselaar. Hormis une seule empreinte digitale relevée à Westerloo, le dossier ne fait état d'aucune autre trace.

La personne qui était en possession du GSM Nokia volé la nuit du 8 au 9 mai à Vorselaar se trouvait en prison au moment des faits. Après audition, elle a été libérée faute de preuves quant à sa participation aux faits.

L'autre suspect a déclaré avoir acheté l'appareil dérobé à Westerloo à un Albanais. Faute de preuves concernant le vol avec effraction commis à Westerloo, seul le recel du GSM a pu être retenu contre lui. Compte tenu de son casier judiciaire vierge, le juge d'instruction l'a libéré après audition. Les dossiers ne renfermaient aucune preuve de l'implication du troisième suspect, qui a donc également été libéré après audition.

L'enquête judiciaire secrète se poursuit entre-temps. Lundi dernier, une des trois personnes concernées a été rapatriée à Zagreb. J'estime par conséquent qu'on ne saurait parler ici d'un échec de l'intervention judiciaire.

Je suis d'accord sur un point avec l'auteur de la question: lorsque des policiers font un effort d'investigation, cet effort doit être apprécié par chacun à sa juste valeur.

Dans notre système juridique, il est un fait qu'un ministre de la Justice n'a rien à dire à un juge d'instruction.

Zij kennen het systeem van de onderzoeksrechters niet. De politiediensten voeren daar het politiewerk uit van het begin tot het einde. Ik laat in het midden of we tot zo'n systeem moeten komen. Dit is evenwel een ander debat.

03.04 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer Tastenhoye, ik moet mij houden aan de actueel geldende wetten, wat mijn idee daar ook over is.

03.05 **Guido Tastenhoye** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, ik stel alleen vast dat er op dat vlak disfuncties aan het licht kunnen komen.

03.05 **Guido Tastenhoye** (VLAAMS BLOK): Cela pourrait éventuellement conduire à des dysfonctionnements. La preuve en a déjà été faite.

03.06 **De voorzitter**: Mijnheer Tastenhoye, dit is inderdaad, zoals u zelf aanhaalt, een ander debat.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 **Vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "het eenzijdig verzoekschrift in kort geding en de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank" (nr. 5678)**

04 **Question de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "la requête unilatérale en référé et la compétence du tribunal du travail" (n° 5678)**

04.01 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, er gaan stemmen op om het eenzijdig verzoekschrift af te schaffen. In de regeringsverklaring staat dat bij sociale conflicten een sociale bemiddelaar zou moeten worden aangesteld nadat de rechtbank is geadeerd. Dat impliceert dat er geen sprake meer is van maatregelen op eenzijdig verzoekschrift. Er wordt bovendien voor geopteerd dat procedures inzake sociale conflicten op tegensprekelijke wijze voor de arbeidsrechtbank zouden worden behandeld. Een regeringspartij heeft zelfs een wetsvoorstel ingediend om bevelschriften, verleend op eenzijdig verzoekschrift, te mogen negeren. Ik weet dat er geen garantie is dat dit wordt gerealiseerd. De heer Eerdekens maakte na de regeringsverklaring van de eerste minister op de tribune duidelijk dat de soep nooit zo heet wordt gegeten als ze wordt opgediend. Terzake blijf ik echter op mijn honger zitten. Ook in uw beleidsverklaring heb ik er niets over gehoord.

04.01 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Des voix s'élèvent pour réclamer la suppression de la requête unilatérale en référé. Le ministre estime-t-il qu'une procédure sur requête unilatérale peut s'avérer utile?

Cette procédure doit-elle, dans des circonstances exceptionnelles, également pouvoir être appliquée dans le cas de conflits sociaux?

Faut-il confier la compétence en ce qui concerne les actions visant à préserver les droits civils au tribunal du travail?

Mijnheer de minister, daarom wil ik u hierover een aantal vragen stellen.

Ten eerste, vindt u dat een procedure op eenzijdig verzoekschrift nuttig kan zijn? In het Gerechtelijk Wetboek staat dat dit alleen bij volstreekte noodzakelijkheid kan, bij een uitzonderlijke urgentie. Dit wordt mijns inziens ook door alle voorzitters in kort geding toegepast. Als jonge advocaat werd ik daar vrij snel mee geconfronteerd. Wanneer dat niet echt noodzakelijk is, kreeg men een verkorting van de termijn en moet men een tegensprekelijke procedure doen, maar krijgt men geen eenzijdig verzoekschrift. Er zijn mij twee gevallen bekend waar dat bijna altijd wordt toegestaan: ten eerste, als de tegenpartij niet gekend is, wat vooral bij sociale conflicten voorkomt en, ten tweede, als het bekendmaken van de vordering ertoe kan leiden dat onherstelbare schade ontstaat. Dat is de redenering die

volgens mij door alle voorzitters in kort geding wordt gehanteerd.

Ten tweede, vindt u dat de procedure op eenzijdig verzoekschrift ook in sociale conflicten in uitzonderlijke gevallen moet kunnen worden aangewend?

Ten derde, vindt u dat de arbeidsrechtbank bevoegd moet worden voor vorderingen ter vrijwaring van burgerlijke rechten? Als bepaalde zaken aan de arbeidsrechtbank worden toevertrouwd zoals de bescherming van eigendomsrecht, de vrijheid van handel en nijverheid, vrij verkeer van personen en goederen, zaken die dikwijls in het geding komen bij dergelijke procedures, komt men met andere procedures op eenzijdig verzoekschrift die ook over burgerlijke rechten gaan in conflict. Ik moet geen voorbeelden opsommen. U zult ook de Vrije Tribune van een van uw voormalige professoren in De Financieel Economische Tijd hebben gelezen. Hij gaf een paar voorbeelden van de nuttigheidsfactor van een procedure op eenzijdig verzoekschrift. Hij gaf onder andere het voorbeeld van een moeder die op vrijdagmiddag vaststelt dat haar kinderen van school zijn gehaald door de Marokkaanse vader. Zij kan op eenzijdig verzoekschrift binnen het uur maatregelen nemen, waardoor wordt verhinderd dat de man met de kinderen op het vliegtuig stapt. Ik moet u niet van het nut van de procedure overtuigen. Ik vrees dat er problemen zullen ontstaan als men de vordering van burgerlijke rechten in het ene geval wel en in het andere niet toestaat. Daarom had ik uw visie terzake graag gekend.

04.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Bourgeois, uw schriftelijke vraag bevatte niet de nuancering inzake de vrijwaring van de burgerlijke rechten die u nu in uw mondelinge vraag stelt. De burgerlijke rechten kunnen zich immers ook voordoen in de arbeidsgeschillen. De voorbeelden die u hebt aangehaald, zijn echter van een totaal andere aard.

In de rechtspraak en rechtsleer wordt eensgezind aangenomen dat in het kader van collectieve arbeidsgeschillen er sprake is van spoedeisendheid. Als een werkgever schade van een bepaalde omvang heeft of enig ongemak ondervindt, voortvloeiend uit een staking of een bedrijfsbezetting, moet hij in staat zijn maatregelen te nemen.

Dat brengt ons uiteraard erg dicht bij wat door de wetgever steeds werd vereist om te kunnen spreken van een eenzijdig verzoekschrift, met name de volstreekte noodzakelijkheid.

Wij genoten beiden hetzelfde onderricht inzake procedure. De algemene regel bij de tegensprekelijke procedure is dat het eenzijdig verzoekschrift de uitzondering is en daarnaar refereren wij momenteel. Een eenzijdig verzoekschrift kan in sommige omstandigheden de aantasting van het fundamenteel recht op tegenspraak betekenen. Wij weten ook dat verzet door derden daartegen het enige middel is.

Vandaar dat ik een onderscheid maak tussen beide. Het is duidelijk dat de arbeidsrechtelijke geschillen die aanleiding kunnen geven tot een maatregel in kort geding, kunnen worden gebaseerd op een tegensprekelijk verzoekschrift. Dat zou trouwens de regel moet zijn, maar hoe dan ook zullen er zich een aantal situaties voordoen waarbij

04.02 **Marc Verwilghen**, ministre: La doctrine et la jurisprudence affirment unanimement qu'un litige dans le cadre d'un conflit collectif du travail requiert un traitement urgent. La condition de "nécessité absolue", condition indispensable à l'introduction d'une action sur requête unilatérale, donne cependant lieu à des contestations. Eu égard au droit fondamental à une procédure contradictoire, il convient de privilégier un usage strict de la requête unilatérale. Etant donné que le recours à cette procédure se justifie dans certains cas, par exemple lorsqu'il n'est pas possible d'identifier la partie adverse, il n'entre pas dans mes intentions de supprimer la requête d'une manière générale.

Je présume que M. Bourgeois vise les droits civils dans le cadre de conflits collectifs du travail. La question de savoir quel juge est compétent donne lieu à des contestations. Les conflits collectifs du travail ne figurent en effet pas parmi les litiges dont doit

het eenzijdig verzoekschrift het enige instrument is waarmee men kan optreden, bijvoorbeeld wanneer de tegenpartij niet kan worden geïdentificeerd.

Eerlijkheidshalve voeg ik hieraan toe dat in andere materies dan de sociaalrechtelijke, ook het bewijs wordt geleverd dat in sommige feitelijkheden en voor sommige handelingen, men niet anders kan dan op te treden via het eenzijdig verzoekschrift.

Via haar houding terzake wou de regering duidelijk te kennen geven dat in sociaalrechtelijke materies – en voor zover de tegenpartij kan worden geïdentificeerd en men de nodige maatregelen kan nemen – een tegensprekelijk verzoekschrift kan worden ingediend.

04.03 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik begrijp dat de inhoud van het regeerakkoord moet worden genuanceerd. Uit uw antwoord leid ik immers af dat bij uitzonderlijke, dringende gevallen op eenzijdig verzoekschrift kan worden geprocedeerd. Dat is duidelijk.

U zegt dat, volgens het regeerakkoord, sociale geschillen door de arbeidsrechtbank moeten worden behandeld. Dat was niet het voorwerp van mijn vraag en bovendien is dat praktisch nooit het voorwerp van een eenzijdig verzoekschrift omdat men uiteraard niet aan de rechter zal vragen om bij eenzijdig verzoekschrift een staking te veroordelen. Staken is een fundamenteel recht, maar het gaat om de uitoefening van burgerlijke rechten die wij moeten afwegen tegen sociale rechten. Ik denk aan de veroordeling door het Europees Hof van Justitie van Frankrijk toen daar de weg was geblokkeerd. Het Hof oordeelde dat die actie in strijd was met de vrijheid van verkeer van personen en goederen. Dat moeten wij binnenlands vertalen in recht op mobiliteit, enzovoort.

Mijnheer de minister, bent u het met me eens dat als de burgerlijke rechten in het geding zijn – zoals veiligheid, mobiliteit, eigendomsrechten en vrijheid van verkeer – wij over de burgerlijke rechter als de natuurlijke rechter spreken?

04.04 Minister Marc Verwilghen: De natuurlijke rechter is de burgerlijke rechter vanaf het ogenblik dat men bij de beoordeling van de feitelijkheden met een volstrekte noodzaak wordt geconfronteerd en die feitelijkheden moeten worden opgeheven. Daarbuiten zijn er ook sociaalrechtelijke geschillen. Ik denk aan een CAO, die een aantal obligatoire opdrachten kan inhouden die aanleiding kunnen geven tot het nemen van een maatregel in kortgeding. Dat zou perfect mogelijk zijn. In die omstandigheden is de arbeidsrechtbank bevoegd. Ik verwijs daarvoor naar de algemene toepassing van artikel 578, ten eerste van het Gerechtelijk Wetboek.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

connaître le tribunal du travail.

L'idée a été défendue que le tribunal du travail est compétent dans le cas d'un conflit collectif du travail lorsqu'il est question d'un litige à propos du non-respect d'une disposition obligatoire d'une CCT. Il est dit en outre que l'article 578, 1°, du Code judiciaire peut justifier la compétence du tribunal du travail puisque la notion de "litiges concernant les conventions de travail" est suffisamment large. En prononçant explicitement la compétence du tribunal du travail en matière de conflits collectifs du travail, il serait mis un terme aux litiges actuels.

04.03 Geert Bourgeois (VU&ID): C'est une précision par rapport à l'accord de gouvernement.

Si les droits civils sont en cause, le ministre est-il d'accord dans ce cas pour dire que le juge civil est le juge naturel?

04.04 Marc Verwilghen, ministre: En effet, mais l'affaire peut bien sûr s'accompagner d'aspects relevant du droit social.

05 Vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "het gerechtelijk onderzoek inzake Sabena" (nr. 5679)

05 Question de M. Tony Van Parys au ministre des Finances sur "l'enquête judiciaire concernant la Sabena" (n° 5679)

05.01 **Tony Van Parys** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil de minister een aantal vragen stellen over het gerechtelijk onderzoek inzake Sabena. Wij hebben vernomen dat onderzoeksrechter Van Espen een onderzoek heeft opgestart, dat trouwens de aanleiding heeft gegeven tot een huiszoeking bij Sabena net voor het faillissement werd uitgesproken.

Vooraf zou ik de minister het volgende willen vragen. Wat was het advies van het openbaar ministerie over het verzoek van Sabena om het faillissement over de vennootschap uit te spreken? Wat was het standpunt van het openbaar ministerie over de overdracht van de start- en ladingsrechten – de slots – van Sabena aan DAT, onder dekking van het concordat? Ik stel die vraag omdat artikel 41 van de wet op het gerechtelijk akkoord bepaalt dat de overdracht van een belangrijk actief bestanddeel van een vennootschap slechts kan mits de toestemming van de rechtbank van koophandel.

Nu kom ik specifiek tot het onderzoek van onderzoeksrechter Van Espen. Wat is het voorwerp van het onderzoek van de onderzoeksrechter? Wie is de klager en tegen wie werd klacht ingediend? Op basis van welke beweerde misdrijven werd de klacht ingediend?

Naar aanleiding van een persbericht van gisteren, wil ik u ook vragen of er activa zijn weggemaakt. Gisteren was er sprake in de media dat een aantal actieve bestanddelen zouden zijn weggemaakt.

05.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, ten eerste, wat het advies van de procureur des Konings inzake het faillissement betreft deelt de procureur-generaal van Brussel mij het volgende mee.

Tijdens de zitting van 26 oktober 2001 van de rechtbank van koophandel heeft Sabena op verzoek van de procureur des Konings zich ertoe verbonden op 5 november een plan van gerechtelijk akkoord in te dienen. Bij gebreke daaraan heeft de vennootschap zich ertoe verbonden de nodige stappen te ondernemen met het oog op de indiening van een verzoekschrift gericht tot de herroeping van het gerechtelijk akkoord. De laatstgenoemde oplossing is in aanmerking genomen en heeft ertoe geleid dat de rechtbank van koophandel het faillissement heeft uitgesproken op eensluidend advies van het openbaar ministerie aangezien de voorwaarden van het faillissement waren vervuld.

Ten tweede, over de overdracht van de slots kan ik u het volgende meedelen. De slots zijn landingsrechten die onherroepelijk verloren gaan in geval van een faillissement. De rechtbank van koophandel heeft, op advies van de procureur des Konings, geoordeeld dat zij niet kon instemmen met een overdracht in het kader van een gerechtelijk akkoord. De raad van bestuur van de vennootschap moet terzake haar verantwoordelijkheid opnemen; wat zij ook heeft gedaan.

Een derde punt betreft een gerechtelijk opgestart. Een personeelslid van Sabena heeft op 17 oktober 2001 een klacht met burgerlijke

05.01 **Tony Van Parys** (CD&V): Quel était l'avis du ministère public concernant la demande de la S.A. Sabena de prononcer la faillite de la société?

Quelle est la position du ministère public sur le transfert des droits de décollage et d'atterrissage de la Sabena à la DAT sous le couvert du concordat et sans autorisation du tribunal? Le transfert d'un élément d'actif requiert en effet l'autorisation du tribunal de commerce.

Quel est l'objet de l'enquête du juge d'instruction Van Espen? Qui est le plaignant? Contre qui a-t-on déposé plainte et pour quels délits?

Les médias annonçaient hier que des actifs avaient été libérés. Cette information est-elle exacte?

05.02 **Marc Verwilghen**, ministre: Lors de l'audience du 26 octobre 2001 du tribunal de commerce de Bruxelles, la Sabena s'est engagée, à la requête du procureur du Roi, à présenter un plan de concordat judiciaire le 5 novembre. En l'absence d'un tel plan, la compagnie s'est engagée à entreprendre les démarches nécessaires pour le dépôt d'une requête en révocation du concordat judiciaire. La solution a été prise en considération et, sur avis du ministère public, le tribunal de commerce a prononcé la faillite étant donné que toutes les conditions étaient réunies à cet effet.

Les slots sont les droits d'atterrissage qui sont irrémédiablement perdus en cas de faillite. Le tribunal de commerce a suivi l'avis du procureur du Roi et n'a pas pu

partijstelling ingediend tegen Swissair, de Belgische Staat, Sabena en de organen ervan wegens valsheid in geschrifte en gebruik van valse stukken, bedrieglijke organisatie van de insolventie, misbruik van vertrouwen en misbruik van maatschappelijke goederen en oplichting.

Op uw derde, bijkomende vraag kan ik u in het licht van de inlichtingen die ik kon bekomen niet antwoorden.

consentir au transfert dans le cadre du concordat judiciaire. Le conseil d'administration de la compagnie doit en l'occurrence prendre ses responsabilités, ce qu'il a fait.

Un membre du personnel de la Sabena s'est constitué partie civile le 17 octobre 2001 contre la Swissair, l'Etat belge, la Sabena et ses organes. Motifs: faux en écriture, utilisation de documents falsifiés, organisation frauduleuse d'insolventie, abus de confiance, abus de biens sociaux et escroquerie.

05.03 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik meen dat het antwoord van de minister heel precies is. Ik wil hem daarvoor dan ook bedanken.

Mijnheer de minister, ik noteer dat u bevestigt dat men niet akkoord kan gaan met de overdracht van de start- en landingsrechten van Sabena aan DAT in de periode van het gerechtelijk akkoord. Dit is volgens mij een belangrijke uitspraak die in de verdere afhandeling van het dossier zal moeten worden bekeken. Zoals in het vonnis van mevrouw Spiritus-Dassesse staat vermeld, heeft men het faillissement georganiseerd onder dekking van het gerechtelijk akkoord. Ik weet dat burggraaf Lippens bijzonder boos is omdat ik dit heb geciteerd maar ik kan maar zeggen wat er staat. De voorzitter van de rechtbank van koophandel heeft bepaald dat de overdracht van die slots niet kon tijdens de procedure van het gerechtelijk akkoord. Deze stelling wordt ook bijgetreden door de minister.

05.03 Tony Van Parys (CD&V): Le ministre confirme que l'on ne peut accepter le transfert des droits de décollage et d'atterrissage de la Sabena à la DAT pendant la période de concordat judiciaire. Le président du tribunal de commerce l'a d'ailleurs fait observer dans son jugement. La commission parlementaire d'enquête dont la création a été annoncée aura à tous égards du pain sur la planche. La constitution de partie civile se fonde apparemment sur des accusations sérieuses.

Wat het gerechtelijk onderzoek betreft, stel ik vast dat de misdrijven niet "mis" zijn. Ik meen dat de parlementaire onderzoekscommissie die wordt aangekondigd, brood op de plank zal hebben. Het hotelakkoord zal volgens mij eens grondig moeten worden bekeken. Als een aantal onderzoeken in verband met activa zouden worden bevestigd, dan vrees ik dat niet alleen strafrechtelijke maar ook politieke verantwoordelijkheden zullen moeten worden bepaald. Ik ben het eens met de minister als hij zegt dat we niet op de feiten mogen vooruitlopen en we het gerechtelijk onderzoek moeten afwachten vooraleer er politieke conclusies uit te trekken. Wij zullen dit op de voet volgen, mijnheer de voorzitter.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Question de Mme Jacqueline Herzet au ministre de la Justice sur "la participation communale dans le budget des églises protestantes de culte évangélique" (n° 5683)

06 Vraag van mevrouw Jacqueline Herzet aan de minister van Justitie over "het aandeel van de gemeenten in de begroting van de protestantse evangelische kerken" (nr. 5683)

06.01 Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC): Monsieur le président, monsieur le ministre, avant d'aborder le fond du problème, je voudrais supprimer toute équivoque. Je suis pour l'absolue liberté des cultes, le

06.01 Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC): Het decreet van 1809 bepaalt dat de burgemeester van

respect des obligations légales en la matière et je tiens l'église protestante en estime, j'y ai d'ailleurs des amis qui sont des personnes de très haute qualité.

La création d'une paroisse protestante me confronte à certaines questions légitimes de la part du conseil communal, questions auxquelles je n'ai jamais pu apporter de réponses. Je les attends donc de vous, monsieur le ministre.

Pour rappel, le décret du 30 décembre 1809 concernant les fabriques d'églises prévoit en son article 42 que le bourgmestre ou l'échevin qu'il désigne est membre de droit du Conseil de fabrique. Par contre, l'arrêté royal du 17 février 1976 se rapportant à l'organisation des conseils d'administration auprès des églises protestantes et cultes évangéliques ne prévoit pas que le bourgmestre ou un autre élu local soit membre du conseil d'administration. Pourquoi?

La présence d'un membre du collège au sein des organes des cultes, présence notoire d'une commune, est justifiée et même indispensable par le fait que la commune qui leur octroie un budget ne peut et ne doit se contenter de, ni se limiter à être un officier-payeur. Elle doit être consultée, informée et veiller aux incidences financières générées par les projets et activités. Cette présence est d'autant plus justifiée par la nécessité d'assurer une information fluide entre eux et les différentes instances de la commune dont ils dépendent et c'est le premier point qui nous préoccupe.

Monsieur le ministre, pourquoi laisser subsister, dans cet arrêté royal de 1976, cette impossibilité? Il me semble, d'après la réflexion que nous avons tenue, que le seul argument qui avait à l'époque une raison d'être était le suivant: "Le bourgmestre ou l'échevin qui siège au conseil des fabriques doit être catholique". On trouvait toujours l'un ou l'autre dans les collèges et les conseils communaux tandis qu'au niveau des églises protestantes, il est vrai qu'ils étaient probablement moins répandus et qu'il n'y avait pas d'élu local protestant. Cela explique sans doute l'exigence posée à l'époque, mais j'estime que cela ne justifie pas la différence de traitement qui apparaît dans les deux textes législatifs.

Ne pourrait-on moderniser les textes vraiment obsolètes dans un sens qui n'exigerait plus l'appartenance à une confession spécifique comme condition de participation aux organes des cultes? Cela nous permettrait d'être présent dans les fabriques d'églises protestantes.

En ce qui concerne la détermination exacte des frais pouvant être considérés par la commune pour le culte protestant, plusieurs questions se posent également. L'article 257 de la nouvelle loi communale prévoit que les cultes doivent, s'ils en ont les moyens, subvenir eux-mêmes à leurs besoins. Ce n'est qu'en cas d'insuffisance de revenus qu'ils peuvent s'adresser à la commune.

Comment démontre-t-on cette insuffisance? C'est seulement dans ce cas que la commune peut octroyer une indemnité de logement ou un logement au ministre du culte. C'est ici que se pose le deuxième problème. On parle de logement pour le ministre du culte ou pour le desservant. Dans le cas qui nous occupe, les pasteurs protestants sont mariés, ils ont plusieurs enfants ce qui est leur droit. Il en résulte une indemnité importante pour une commune comme la nôtre.

rechtswege lid is van de kerkfabrieksraad. Waarom geldt zulks niet voor de kerkfabrieksraad van de protestantse kerken, gelet op het feit dat de financiële verplichtingen van de gemeenten terzake identiek zijn? Die situatie zorgt voor problemen met betrekking tot de interpretatie en de toepassing van het decreet van 30/12/1809 en van het koninklijk besluit van 7/2/1876 in verband bijvoorbeeld met de toekenning van vergoedingen aan het gezin van de bediener van de eredienst, het begrip "gebouw van de eredienst" en de tenlasteneming van de kosten voor het onderhoud ervan.

Kan u de begrippen "eredienst" en "gebouw van de eredienst" nader omschrijven? In het onderhavig geval wordt het gebouw niet langer "tempel" genaamd maar wel "cultureel centrum", waarin tal van activiteiten plaatsvinden. Is de wetgeving er eveneens van toepassing?

Is de gemeente verplicht voorschotten terug te betalen wanneer die niet volgens de vereisten werden vastgelegd?

Qu'est-ce donc que le desservant? Doit-on le loger et toute sa famille? On le fait avec grand plaisir mais je dois avouer que cela interpelle certains.

La commune doit aussi secourir les fabriques de notre consistoire conformément aux dispositions de l'article 1899 – le logement, les grosses réparations aux édifices du culte et suppléer aux frais nécessaires au culte c'est-à-dire petits pains, lingerie etc., exclusivement à la notion de culte pris *sensu stricto*. C'est la loi. En revanche, il n'existe aucun texte pour le culte protestant et cela une nouvelle fois. Si on se base sur un principe d'égalité, qu'en est-il exactement?

Monsieur le ministre, pourriez-vous me préciser la notion d'édifice du culte? Dans le cas qui nous occupe, le temple protestant est devenu un centre culturel. En conséquence, la notion de temple n'y est plus. Il s'y déroule bien des offices mais aussi des manifestations citoyennes à savoir théâtres, expositions, concerts, débats, conférences, etc. Peut-on encore définir *sensu stricto* un lieu du culte? Voici le genre de problèmes concrets qui se posent à nous: Doit-on encore intervenir, dans quelle proportion? Doit-on aménager des parkings?

La commune est-elle obligée d'intervenir pour des dépenses déjà réalisées? La commune doit-elle rembourser même s'ils n'ont pas de représentant local de leur fabrique d'église, même s'ils ne sont pas vraiment au courant de la façon dont un budget s'établit, même s'ils ont déposé un budget et fait des réparations importantes sans cahier des charges, sans appel d'offre c'est-à-dire qu'ils n'ont pas respecté les formes prescrites par la loi communale?

Voilà, monsieur le ministre, quatre questions claires et simples auxquelles je vous voudrais que vous me donniez des réponses précises afin que je puisse les communiquer à l'ensemble des élus.

06.02 Marc Verwilghen, ministre: Monsieur le président, madame Herzet, en réalité, vous m'avez posé cinq questions auxquelles je répondrai précisément.

Votre première question, madame, a trait à la présence de membres de droit dans le conseil d'administration du culte protestant.

Il est exact qu'une modification est intervenue en 1876 quant à la présence du bourgmestre, d'un échevin ou d'un conseiller communal au sein des conseils de fabrique du culte catholique alors que, dans le culte protestant, seuls sont admis les pasteurs comme membre de droit dans les conseils d'administration.

Pour le culte catholique, comme vous l'avez indiqué, cette présence a été inscrite dans le décret de 1809 étant donné les implications financières sur le budget communal que peut avoir le budget d'une fabrique d'église en cas d'insuffisance de revenus.

La loi du 4 mars 1870 sur le temporel des cultes n'a rien mentionné sur cette différence.

Dans un souci d'égalité, il faudrait prévoir la présence d'un délégué de la commune pour chaque culte organisé sur la base communale.

06.02 Minister Marc Verwilghen: De onderscheiden erediensten worden in de wet van 1876 inderdaad niet gelijk behandeld. De wet voorziet in de aanwezigheid van de burgemeester in de katholieke kerkfabrieksraad. Voor de raad van bestuur van een protestantse kerk worden echter alleen de dominees als leden van rechtswege aanvaard. Ook voor die raad zou inderdaad in de aanwezigheid van een gemeentelijk mandataris moeten worden voorzien.

Niets belet de raad van bestuur van een lokale protestantse eredienst om een gemeentelijk mandataris uit te nodigen om de noodzakelijke uitgaven te kunnen evalueren. Hij kan bovendien door de gemeente worden verzocht alle

Toutefois, rien n'empêche le conseil d'administration protestant local d'inviter le collège des bourgmestres et échevins à ces réunions afin que la commune puisse être tenue au courant d'éventuelles implications budgétaires que pourraient avoir des décisions budgétaires du conseil d'administration concerné.

Il faut mentionner également que conformément à l'article 18 de la loi du 4 mars 1870 sur le temporel des cultes, les dispositions des budgets et comptes de fabriques d'église du culte catholique sont applicables au culte protestant. Ce qui veut dire que, lors du dépôt de son budget à la commune, le conseil d'administration local du culte protestant peut être invité, par la commune, à fournir toutes les pièces justificatives relatives à ce budget et susceptibles d'éclairer le conseil communal lorsqu'il devra rendre son avis sur ce budget.

J'en viens maintenant à votre deuxième question concernant l'indemnité de logement du pasteur. Celle-ci est prévue conformément à l'article 255/12 de la nouvelle loi communale.

Lorsque le logement n'est pas fourni en nature, pour le culte protestant, la matière est réglée par le décret du 5 mai 1806. Selon la jurisprudence du département, pour le culte protestant, peuvent habiter avec le ministre du culte, son conjoint et sa famille. Le logement devra donc tenir compte de la composition familiale.

En ce qui concerne votre troisième question relative aux réparations aux édifices du culte et à la notion d'insuffisance de revenus du conseil d'administration, il faut se référer à l'article 92 du décret du 30 décembre 1809 concernant les fabriques d'église quant aux obligations communales et à l'article 37 de ce décret quant au contenu de ces notions.

D'une façon générale, il faut entendre par "culte" la notion de temporel du culte, c'est-à-dire l'ensemble des biens matériels et financiers afin de garantir la liberté de l'exercice du culte et par "édifice du culte", l'immeuble affecté par le conseil d'administration pour assurer le culte, c'est-à-dire pour le culte protestant, le temple et le logement du pasteur, s'ils forment un tout.

Cet immeuble doit concerner l'exercice du culte lui-même de façon principale, les activités culturelles ne devant être admises qu'à titre subsidiaire.

Un parking, selon la jurisprudence du département, est une annexe de l'édifice du culte. Son entretien peut être inscrit dans la comptabilité du conseil d'administration dans la proposition liée à l'exercice du culte.

J'en arrive à votre quatrième question relative aux travaux et services.

Les conseils d'administration sont soumis à la loi du 24 décembre 1993 relative aux marchés publics et à certains marchés de travaux, de fournitures et de services. Dès lors, les communes peuvent émettre un avis négatif sur l'article budgétaire du conseil d'administration prévoyant une intervention financière de la commune au cas où cette législation n'aurait pas été respectée.

Il y a lieu de bien examiner le cas en l'espèce.

bewijsstukken inzake zijn begroting te verstrekken.

Wanneer geen huisvesting in natura wordt aangeboden, dient het decreet van 5 mei 1806 te worden toegepast. Er moet rekening worden gehouden met de gezinssamenstelling van de bediener van de eredienst.

Als de begroting ontoereikend is, is artikel 92 van het decreet van 30 december 1809 van toepassing.

De eredienst dient te worden verstaan in de zin van de temporalia van de eredienst, namelijk het gebedshuis en de woning van de predikant, als zij een geheel vormen.

De randactiviteiten van de eredienst moeten niet worden gesubsidieerd. Een parkeerterrein kan onder de temporalia van de eredienst vallen.

De gemeenten kunnen een negatief advies uitbrengen over eventuele terugbetalingen voor onderhouds- en herstelwerkzaamheden. Elk geval moet afzonderlijk worden onderzocht.

De raad van bestuur van de protestantse eredienst oordeelt autonoom over de noodzaak van de uitgaven.

Cinquième et dernière question: le conseil d'administration du culte protestant est un établissement public existant dans le cadre de la commune, en vertu du principe de spécialité. Cette administration est autonome quant à apprécier l'état de nécessité des dépenses à prévoir dans la comptabilité. Cette décision est soumise à l'avis de la ou des communes concernées et à l'approbation du synode de l'Eglise protestante unie de Belgique et à celle de la députation permanente du conseil provincial intéressé.

06.03 Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC): Monsieur le ministre, ne croyez-vous pas que cette loi est obsolète et qu'il convient de la changer? Pourrais-je avoir copie de votre réponse?

06.03 Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC): Dient die wet nu niet gewijzigd te worden?

06.04 Marc Verwilghen, ministre: Il faut sans doute changer pas mal de choses à ce niveau mais nous avons d'autres priorités pour l'instant.

06.04 Minister Marc Verwilghen: Er zou heel wat gewijzigd moeten worden, maar ik denk dat we de problemen in dit geval kunnen regelen op grond van de bestaande wetgeving.

06.05 Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC): Monsieur le ministre, je vous remercie et je vais lire attentivement votre réponse.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

07 Vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "de gezondheidsproblemen bij Antwerpse cipiers" (nr. 5689)

07 Question de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "les problèmes de santé auxquels sont exposés les gardiens de prison à Anvers" (n° 5689)

07.01 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, als ik goed geïnformeerd ben, zijn er precies 116 personeelsleden van de Antwerpse gevangenis die een procedure hebben aangespannen tegen u in verband met de gezondheidssituatie in die gevangenis. Het zou gaan om 37 van de 217 beambten en personeelsleden die de afgelopen jaren in aanraking zijn gekomen met TBC. Dat is vastgesteld volgens de geëigende procedures. Zij moesten daarvoor zeer zware medicatie nemen. Men vergelijkt zelfs met een vorm van chemotherapie, wat de kans op een mogelijk uitbreken van TBC zou verkleinen van 10% naar 4%. Daar komt nog bij dat TBC een incubatieperiode van 20 tot 30 jaar heeft, wat tot zeer grote ongerustheid leidt bij de personeelsleden van de gevangenis. Het risico is immers dat dit op zeer lange termijn blijft doorwerken. Dit betekent dat er een belangrijk gezondheidsrisico bestaat, zowel voor cipiers als voor gevangenen. Er is het voorbeeld van een TBC-patiënt die pas vier dagen na het binnenkomen in de gevangenis werd gedetecteerd. Hij zat met zeven op een cel. Sommigen daarvan zijn al weer vrij en men ziet zo de gezondheidsrisico's voor de hele samenleving. Die gezondheidsrisico's zijn er ook voor de advocaten. Meester Erdman kan het misschien tegenspreken of bevestigen, maar ik hoor dat de plaatsen waar de advocaten met de gevangenen in contact komen bijzonder slecht verlucht zijn. De vensters zouden daar recent of in niet zo lang vervlogen tijden zijn toegemetseld, zodat het daar bijzonder duf en ongezond overkomt. Uiteraard is er ook een gezondheidsprobleem voor politieagenten die met gevangenen in

07.01 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Une action en justice a été instaurée contre le ministre de la Justice par 116 membres du personnel de la prison d'Anvers. Au cours des années écoulées, 37 agents ont été exposés à la tuberculose et ont dû suivre un traitement très lourd. Des avocats, des agents de police et d'autres personnes entrant en contact avec des détenus sont par conséquent exposés à un risque réel en matière de santé. Les gardiens constatent que les services de santé administratifs disposent d'effectifs insuffisants et considèrent le problème à la légère. Mon confrère Lepaige, qui constitue l'une de mes sources dans ce dossier, m'a demandé si le ministre était disposé à conclure un accord à l'amiable.

Quelles initiatives le ministre a-t-il prises en vue de satisfaire aux

contact komen.

De cipers stellen ook vast dat de bedrijfsgezondheidsdiensten helemaal niet voldoende bemand zijn en erg licht over deze problemen heengaan. Zij hebben dan ook een zeer uitvoerige dagvaarding opgesteld. Mijn vraag was dan ook wat uw antwoord is op de eisen van de cipers. Ik mag u de naam zeggen van een van mijn bronnen. Ik heb namelijk met confrater Lepaige gesproken. Ik moest u overigens de groeten doen en u uitdrukkelijk vragen of u bereid bent meester Lepaige die deze zaak behartigt, te ontvangen om naar een minnelijke oplossing te streven. Die vraag is er zeker, maar dan moet het natuurlijk gaan om ernstige toezeggingen en zeker niets vrijblijvends. In dat kader is men zeker bereid tot een minnelijk akkoord te komen.

Welke initiatieven werden reeds genomen om aan de eisen tegemoet te komen? Klopt het dat er momenteel maar zes artsen zouden zijn die de gezondheidscontrole doen van al het personeel van de drieëndertig penitentiaire instellingen? Klopt het dat in sommige instellingen helemaal geen ernstige inenting gebeurt tegen hepatitis B of dat die op een slechte manier gebeurt? Iedereen weet dat daar verschillende inentingën elkaar moeten volgen, maar gebeurt dat ook? Kunt u dit bevestigen? Is daar inderdaad iets aan de hand?

07.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Laeremans, sta mij toe dat ik inzake de klacht van de Antwerpse cipers over de TBC in de gevangenis toch wel enigszins verwonderd ben. Het enige geval van open TBC onder de personeelsleden dat ons bekend is, dateert van vorig jaar. Wel werd een preventief onderzoek verricht bij de overige personeelsleden. Sommige cipers bleken met de ziekte in contact te zijn gekomen, wat echter niet wil zeggen dat zij ziek of zelfs besmet zijn. Aan de betrokkenen werd aangeraden om bij wijze van voorzorgsmaatregel contact met de huisarts op te nemen. Men kan vermoeden dat deze bij wijze van preventie eens te meer medicijnen hebben voorgeschreven.

Wat de gedetineerden betreft, worden alle binnenkomenden zo snel mogelijk onderzocht door de medische dienst. Indien er sprake is van besmettelijke TBC, wordt de gedetineerde onmiddellijk overgebracht naar de ziekenboeg in de gevangenis van Brugge.

Uw twee laatste vragen vallen onder de bevoegdheid van de minister van Volksgezondheid, omdat zij verantwoordelijk is voor de arbeidsgeneeskundige diensten. Ik kan u dus niet de gevraagde cijfers geven. Vanuit bekommernis voor de gezondheid van de personeelsleden van de strafinrichtingen heb ik minister Aelvoet wel midden mei 2001 aangeschreven met de vraag actie te ondernemen voor de vaccinatie van het personeel tegen hepatitis B. Twee maanden later kreeg ik als antwoord dat zij mijn verzoek heeft overgemaakt aan minister Onkelinx, bevoegd voor Tewerkstelling, in welk kader een en ander zou moeten worden opgelost.

exigences formulées par les gardiens de prison? Est-il exact que six médecins seulement effectuent le contrôle en matière de santé pour l'ensemble des membres du personnel des 33 établissements pénitentiaires? Confirmez-vous que, dans une série d'établissements, les vaccins contre l'hépatite B sont fortement négligés?

07.02 **Marc Verwilghen**, ministre: Votre question me surprend quelque peu. Le seul cas manifeste de tuberculose que nous connaissons parmi les membres du personnel date de l'an dernier. Une étude réalisée à titre préventif a mis en évidence que certains gardiens étaient entrés en contact avec la maladie, ce qui ne signifie pas pour autant qu'ils l'aient effectivement contractée. Il leur a été conseillé de s'adresser à leur généraliste.

A leur arrivée en prison, les détenus sont examinés le plus rapidement possible par le service médical. Les détenus atteints de tuberculose contagieuse sont transférés à l'infirmerie de la prison de Bruges.

Plusieurs de vos questions ressortissent à la compétence de la ministre de la Santé publique, responsable des services de médecine du travail. Ma proposition de vaccination du personnel contre l'hépatite B a été transmise par la ministre Aelvoet à la ministre Onkelinx. A la fin du mois, j'enverrai un rappel à ce propos.

07.03 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, ik neem akte van de problematiek van hepatitis B. Dit wordt erkend en men is ermee bezig. U zegt dat er slechts één geval van TBC is. Dat is natuurlijk een geval teveel want TBC is zoals iedereen weet een bijzonder gevaarlijke ziekte. U erkent dat nogal wat personeelsleden – u hebt er geen getal op geplakt – hiermee in contact zijn gekomen. Het blijkt dat voor 10% van die mensen het risico bestaat dat de ziekte binnen een periode van twintig tot dertig jaar ook bij hen uitbreekt. Ik kan de ongerustheid van de personeelsleden dan ook helemaal begrijpen. Ik heb de dagvaarding niet gezien. Het blijkt een document van 18 bladzijden te zijn. Het blijkt dat u daar momenteel vrij weinig over te zeggen hebt. Ik herhaal de vraag of de betrokken personen en hun advocaat aangeboden hebben een minnelijke schikking te treffen. Ik durf te hopen dat u dit aanbod zult aangrijpen eerder dan in een langdurige procedure verwickeld te raken. Ik neem aan dat u de betrokken personen zelf wel zult antwoorden.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

08 Vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "het dispuut tussen de federale en de Vlaamse regering inzake het intrekken van het rijbewijs" (nr. 5690)

08 Question de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "le différend qui oppose le gouvernement fédéral et le gouvernement flamand en ce qui concerne le retrait du permis de conduire" (n° 5690)

08.01 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, we zijn getuige van de wedijver tussen de SP.A en de andere A-partij, Agalev, over wie het meest verkeersvriendelijk is en wie het authentieke groene gedachtegoed het best kan uitdragen. De hier aanwezige Agalev-leden wezen gewaarschuwd dat minister Stevaert er alles aan doet om op dit vlak kiezers te recupereren. Men kan echter natuurlijk onmogelijk stellen dat zij een monopolie hebben op die zaken. Ik meen dat hij gelijk heeft als hij zich in het dispuut met mevrouw Durant ten zeerste ergert aan het feit dat er bij overtredingen vastgesteld met onbemande camera's rijbewijzen niet kunnen worden ingetrokken. Dit gebeurt blijkbaar enkel bij overtredingen vastgesteld met bemande camera's nadat een tegenhouding van de overtreder heeft plaatsgevonden. Bij de snelheidsovertreders die met onbemande camera's worden geflitst zou in de praktijk een intrekking van het rijbewijs pas zes tot acht maanden na de feiten mogelijk zijn, met name na een eventuele veroordeling. Elk gezond denkend iemand zal het ermee eens zijn dat dit wel bijzonder laat is. Intussen kunnen er nog heel wat andere overtredingen met zware gevolgen hebben plaatsgevonden. Eén en ander zou samenhangen met de traagheid van sommige parketten.

Mijnheer de minister, klopt het dat een rijbewijs enkel kan worden ingetrokken na een vaststelling door een bemande camera en nadat de betrokkene effectief gevat is? Waarom dit verschil in behandeling? Bestaan hierop uitzonderingen? Zou het niet mogelijk zijn dat zware overtreders meteen na de vaststelling, ook door een onbemande camera, worden uitgenodigd op het politiebureau waar bij erkenning van de feiten een tijdelijke intrekking kan volgen, mede gezien het feit dat het intrekken van het rijbewijs in de eerste plaats moet worden gezien als een veiligheidsmaatregel en pas in de tweede plaats als een sanctie? Hoe komt het dat dergelijke overtredingen soms pas na

07.03 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Je me réjouis que le problème de l'hépatite B soit pris au sérieux. Le risque de tuberculose n'est pas sans importance. C'est une maladie dangereuse. Je comprends la crainte des intéressés.

S'efforce-t-on de conclure une transaction dans le cas concerné?

08.01 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Selon le ministre flamand Steve Stevaert, il ne pourra être procédé au retrait immédiat du permis de conduire qu'en cas de constatation établie par une caméra dont le fonctionnement est assuré par un policier. Les contrevenants "flashés" ne doivent, selon le ministre Stevaert, restituer leur permis que 6 à 8 mois après les faits, après avoir été éventuellement condamnés. Cette position ministérielle est liée à la lenteur de certains parquets.

Un permis de conduire ne peut-il effectivement être retiré qu'après constatation d'une infraction par une caméra dont le fonctionnement est assuré par un policier et après que le contrevenant a été effectivement appréhendé? Pourquoi existe-t-il une différence de traitement? Des exceptions sont-elles prévues?

Les contrevenants ne pourraient-ils pas être invités à se présenter au commissariat de police immédiatement après la

acht maanden en langer voor de rechter komen? Men spreekt van de maand juni van volgend jaar voor zaken die nu worden vastgesteld. Verschilt dit naargelang het arrondissement? Kan deze periode worden ingekort? Bent u daarmee bezig?

constatation de leur infraction, à la suite de quoi, si les intéressés reconnaissent les faits qui leur sont reprochés, leur permis pourrait leur être provisoirement retiré?

Le retrait du permis n'est-il pas avant tout une mesure de sécurité?

Comment se fait-il que les juges ne soient parfois saisis de telles infractions que huit mois après les faits? Observe-t-on à cet égard une différence entre les arrondissements? Comment pourrait-on réduire ce délai?

08.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Laeremans, het belangrijkste probleem in verband met de automatische camera's is dat de toestellen op een klassieke wijze functioneren. Ik bedoel daarmee dat aan de hand van een fotofilm, die op geregelde tijdstippen moet worden verwijderd en ontwikkeld, de feiten worden vastgelegd. Dit stelsel leidt tot aanzienlijk ongemak, met name de aanzienlijke termijn tussen het tijdstip waarop het strafbaar feit wordt begaan en dat waarop het wordt vastgesteld. Bijgevolg is het met het bestaande systeem onmogelijk ervan uit te gaan dat het gaat om ontdekking op heterdaad. Overeenkomstig artikel 55 van het koninklijk besluit van 16 maart 1968 dat de mogelijkheid biedt om het rijbewijs onmiddellijk in te trekken vormt de ontdekking op heterdaad de *conditio sine qua non*.

Het is absoluut noodzakelijk dat de bestuurder onmiddellijk staande wordt gehouden en wel binnen uitermate korte tijd na het plegen van het strafbaar feit. Derhalve is het thans vrijwel onmogelijk de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs te bevelen wegens overtredingen vastgesteld aan de hand van dergelijke apparaten.

Ik heb u reeds verteld dat de regering heeft besloten om het probleem van de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs opnieuw te bekijken, in het bijzonder om deze mogelijkheid uit te breiden tot andere misdrijven dan dewelke thans zijn omschreven. Ik denk aan de uitbreiding van de onmiddellijke intrekking tot de zware overtredingen die aan de hand van automatische camera's worden vastgesteld. Om deze redenen worden de vaststellingen gedaan met een automatische radar steeds volgens de gewone procedure afgehandeld.

De termijn van zes tot acht maanden, waarover u spreekt, is normaal maar niet wenselijk wegens het grote tijdsverloop tussen het misdrijf en de straf. Na de vaststelling van het strafbaar feit beschikt de politiedienst overeenkomstig artikel 62 van het besluit over een termijn van acht dagen om een kopie van het proces-verbaal aan de overtreders te bezorgen. De strafvordering wordt slechts na verloop van acht dagen daadwerkelijk ingesteld.

In de meer ernstige gevallen opteert het openbaar ministerie voor onmiddellijke dagvaarding ter rechtszitting nadat de overtreder is

08.02 **Marc Verwilghen**, ministre: Les caméras automatiques fonctionnent avec un film photographique qui doit être retiré à intervalles réguliers afin d'être développé. Le problème réside principalement dans le délai qui s'écoule entre le moment de l'infraction et sa constatation. Avec le système existant, il est impossible de prendre les contrevenants en flagrant délit. Conformément à l'article 55 de l'arrêté royal du 16 mars 1966, qui a trait à la possibilité de retirer immédiatement le permis de conduire, le chauffeur doit être arrêté immédiatement après avoir commis le fait punissable. Or, avec de tels appareils, c'est quasiment impossible.

Le gouvernement a décidé de réexaminer ce problème et d'étendre le champ d'application de la disposition concernée aux infractions graves constatées par des caméras automatiques. Par conséquent, le délai de 6 à 8 mois évoqué par M. Laeremans est "normal", sans être souhaitable.

Conformément à l'article 62 de l'arrêté précité, le service de police dispose d'un délai de 8 jours pour adresser une copie du procès-verbal au contrevenant.

Dans des cas plus graves, le

gehoord, rekening houdend met de termijnen die voor de noodzakelijke handelingen zijn vereist. Ik verwijs naar het verhoor van de overtreder, behandeling van het dossier met toevoeging van het inlichtingsblad en het uittreksel uit het strafregister en, in voorkomend geval, een kopie van eerdere vonnissen om specifieke recidieven te verantwoorden. Als wij daar de dagvaardingstermijnen bij optellen, is een periode van vier maanden normaal. Indien voordien een dading is aangegaan maar onbetaald is gebleven, moet bij die periode de termijn voor de betaling en de herinnering – de periode één maand – worden bijgevoegd.

Die termijn is natuurlijk te lang opdat de veroordeling haar rol van educatieve maatregel ten volle zou spelen. Het zal evenwel buitengewoon moeilijk zijn om die termijnen te verkorten omdat sommige daarvan in de wet zijn bepaald. Om die reden is de regering van zin om te voorzien in een administratieve afhandeling van bepaalde verkeersovertredingen aan de hand van het stelsel van de onmiddellijke inning, dat zal worden herzien.

Dat zijn de maatregelen die op het getouw staan. Het komt er in elk geval op aan een systeem te vinden dat ons de wettelijke kaap laat nemen die wij momenteel bij een betrapting op heterdaad niet kunnen nemen.

08.03 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik ben blij dat het probleem wordt erkend. Het is een beetje verwarrend omdat het ook met de wijze van de vaststelling zou hebben te maken. Ik zie de link niet duidelijk tussen de klassieke betrapting op heterdaad en de digitale wijze van betrappen. U hebt herhaald dat een intrekking alleen kan bij een echte ontdekking bij heterdaad. Op dat punt zijn wetswijzigingen en maatregelen nodig opdat men de overtredingen op een andere wijze kan behandelen. Na de vaststelling zou men de mensen moeten kunnen ontbieden en het rijbewijs – als het om een zware overtreding gaat – ter plaatse intrekken.

Ook de inkorting van de periode wordt als noodzakelijk beschouwd. De minister vindt het onmenselijk dat het zo lang duurt, maar als oplossing wil hij de administratieve afhandeling in het leven roepen.

08.04 Minister Marc Verwilghen: Ik heb gezegd dat wij deze weg bewandelen, gekoppeld aan een wetswijziging. Wat wilt u nog meer?

08.05 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Een administratieve afhandeling alleen is in elk geval te weinig. Ik kan mij indenken dat via de administratieve afhandeling de intrekking van het rijbewijs niet mogelijk is. De regering moet meer maatregelen nemen om die periode in te korten. Wij zijn in elk geval in blijde verwachting van de maatregelen die u aankondigt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.55 uur.

ministère public opte pour une citation immédiate, sitôt le contrevenant entendu. Compte tenu des délais pour accomplir les actes nécessaires, une période de 4 à 5 mois n'est nullement excessive pour un dossier simple.

Si une transaction est entre-temps intervenue, mais est demeurée impayée, il convient de rallonger ce délai d'un mois, sans compter le délai supplémentaire pour le rappel. Le délai total est finalement de six mois, ce qui est bien entendu trop long pour que le jugement puisse avoir une fonction éducative. Certains délais étant fixés dans la loi, il sera difficile de les raccourcir. C'est pourquoi le gouvernement prévoira le règlement administratif de certains types d'infractions au code de la route par le biais d'un élargissement du système de la perception immédiate.

08.03 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Le problème est donc reconnu. Je pense cependant qu'une modification de la loi est nécessaire.

08.04 Marc Verwilghen, ministre: Si vous refusez d'écouter, vous ne saurez jamais!

08.05 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Un règlement administratif seul est insuffisant. Réduire la période ne suffit pas. Quoi qu'il en soit, nous attendons les mesures annoncées par le ministre.

La réunion publique de commission est levée à 12.55 heures.